

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Czwartek, dnia 16 października 1919 roku.

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia po „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda № 1 w Warszawie.

Nr. 278

Przedpisy:
w Łodzi
wartalnie Mk. 14.40
miesięczn. 4.80
za roznoszenie
1 fen. miesięcznie.
przez pocztę:
wartalnie Mk. 19.50
miesięczn. 6.50

Kalendarzyk:
15.X Martyniana,
17.X Wiktora,
18.X Łukasza Ewang.
19.X Piotra z Alkantary.

Redakcja
w Łodzi
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

OGŁOSZENIA: Przed tekstem lub w tekście 2 marki za tekstem 35 fen. w nakładzie 1 marka za wiersz petirowy. Drobne ogłoszenia 10 fen. za wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Bank Międzynarodowy W WARSZAWIE, Spółka Akcyjna z kapitałem zakładowym 5,000,000 Mr. WARSZAWA, Czysta № 4.

Rada i Zarząd Banku mają zaszczyt podać do publicznej wiadomości, iż w dniu 8-ym października r. b. było się pierwsze organizacyjne zebranie Banku Międzynarodowego, na którym ukonstytuowana została Spółka Akcyjna tegoż Banku na mocy protokołu, sporządzonego przez notariusza Feliksa Wyganowskiego. Na posiedzeniu tem wybrane zostały przez pp. akcjonariuszów władze Banku w następującym składzie:

Do Rady Banku:

Na prezosa: Aleksander ks. Drucki-Lubecki, na wiceprezosa: Leonard Bobiński, na sekretarza: dr. Jan Warszawski, na członków pp.: Bolesław Eiger, Eugenjusz Gerlicz, Stanisław Hofman, Johann Heinrich, Ludwik Pogorzelski, Władysław Pruszek, Franciszek ks. Radziwiłł, Józef Wegner.

Do Zarządu:

Pp.: Marek Badior (prezes), Jan Czarniecki (dyrektor-zarządzający), Leon Grahaman, Włodzimierz Łęski (człkowie).

Do Komisji Rewizyjnej:

Pp.: Władysław Baliński, Antoni Chrapowicki, Piotr Czarniecki, Cezary Łagewski, Stanisław Adoński.

2480 1

W Warszawie
W PONIEDZIAŁEK
dnia 20-go października r. b.

— odbędzie się na Placu Wyścigowym o godzinie 2-giej po południu —
Licytacja koni pełnej krwi angielskiej
sprowadzonych z Wiednia przez panów Ziębarskiego, Towarnickiego i Kranza. Przeznaczone na sprzedaż około 20 koni.
2479 1

Kresu stanu wojny.

Senat francuski zgodził się na ratyfikację traktatu. Po długich i dosyć przewlekłych debatach Francja postanowiła ratyfikować traktat. Obecnie tego, iż Anglja już dawno to uczyniła, a w ten sposób na zasadzie postanowienia królewskiego traktat ten, stało się zadość prawu międzynarodowemu, jakie opiewa traktat, mianowicie za ratyfikacji go przez trzy wielkie mocarstwa. Dotychczasowy stan wyczekiwania i przedwczesnego przewidywania był specjalnie uciążliwy dla Polski. Według orzeczenia traktatu dopiero po piętnastu dniach po uznaniu pokoju przez trzy wielkie mocarstwa ententy, Niemcy są zobowiązane wycofać wojska z terenów plebiscytowych. Polska ma prawo żądać odńania sobie przywrócenia jej przez traktat ziem. Tymczasem niestychane przewlekanie dzieła ratyfikacji dotychczas wytworzyło dla nas nad

wyraz niewygodny stan tymczasowości i zarazem dawało Niemcom możność przygotowania się, organizacji oraz ogalacania dzielnic polskich ze wszystkich ich bogactw. Płynęły tygodnie i miesiące, a krzyżak dalej panoszył się na ziemiach polskich, dalej uciskał i prześladował ich ludność, prowadząc swe niszczycielskie dzieło okradania ich i zarazem nasyczał swą zemstą nad bezbronnymi mieszkańcami.

Obecnie stan ten, który stawał się coraz więcej nie do zniesienia, zbliża się ku końcowi. Czekaliśmy na to z upragnieniem, w mecie niesłychanych tortur naszych braci, w krwawej martyrologii ludu śląskiego. Podczas, gdy państwa ententy czyniły z ratyfikacji dzieło gry politycznej i z wyjątkiem jednej Anglji, która za potwierdziła traktat bezpośrednio po Niemcach, starały się wykorzystać ten atut dla swych celów politycznych; podczas gdy Włochy zaogniały sprawę Rjeki, gdy senat Stanów Zjednoczonych przed ratyfikacją prowadził akcję walki zwolenników i przeciwników Wilsona, gdy dla oratorów izby francuskiej wniosła ratyfikacji stał się

Państwowa Szkoła Włókiennicza
w Łodzi, Pańska № 115.
Zapis kandydatów do Szkoły zamyka się w Piątek, dnia 22 października r. b., wykład zaś rozpoczyna się nieodwołalnie w Sobotę, dnia 25 października t. r. 2473 3
Dyrektor Szkoły A. Trojanowski.

asumtem do krasomówczych, strzelstych rakiet patriotycznych — Polska wia się w mecie oczekiwania i z bezsilnością rozpaczy patrzeć musiała na niestychaną tragedję swych dzieci w ziemiach, które krzyżackie szpony coraz bardziej zaciskały i krwią polską broczyły...
Historja postanowiła, że dzieło odbudowy Polski, że wielki czyn jej odrodzenia stawać się ma kosztem wielkiego cierpienia i wielkiej próby narodu naszego...

Polska wobec katastrofy strajku rolnego.

Zbolszewizowani delegaci służby folwarcznej proklamowali na dziś powszechny strajk rolny. Rząd zapowiedział energiczną walkę ponurą akcją wywrotową.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 15 października. Dziś w południe przedstawiciele związku robotników rolnych zerwali toczące się od dłuższego czasu rokowania ze związkiem ziemian i ministerstwem spraw wewnętrznych.

Rząd odrzucił nowe maksymalne żądania robotników rolnych natury ekonomicznej i politycznej.

M. in. żądano zabrania folwarków bez wykupu i oddania ziemi darmo. Związek ziemian nie zgodził się również na oddanie gospodarki rolnej w majątkach, pod wyłączną dyrektywę związku robotników rolnych. Jak informował korespondenta naszego v. minister rolnictwa p. Beck wczoraj jeszcze toczyły się układy w ministerstwie i miano dojść do porozumienia. Ze strony przedstawicieli służby folwarcznej oświadczono mu, iż w zasadzie są oni skłonni do ugody, lecz żądają uznania swych dezyderatów.

Dezyderaty te przedstawiono dziś i okazały się one w swej kracowatości tak absurdalne, że rozwiały wszelką nadzieję kompromisu.

Przedstawiciele służby folwarcznej domagali się również uwolnienia wszystkich bolszewickich agitatorów rolnych, zniesienia ministerialnego okólnika, zapowiadającego walkę z akcją komunistyczną na wsi, pozostawienia związkowi wyłącznego prawa regulowania zatargów na tle rolnym.

Wobec wczorajszej uchwały Sejmu co do energicznej walki z ruchami agrarnymi, vice-minister Beck odmówił tym niesłychanym wprost żądaniom.

Wobec tego zbolszewizowani delegaci służby folwarcznej proklamowali od jutra powszechny strajk rolny.

Polskie stronnictwo ludowe wystąpiło stanowczo przeciwko strajkowi i wycofało z sekretariatu zjazdu rolnego swych delegatów Margola i Krzemińskiego.

Niezależnie od tego wysłało ono do sekretariatów na prowincji polecenie przeciwdziałania strajkowi.

Tę ponurą i przewrotną akcją strajkową, dążącą do wygłodzenia kraju, prowadzą komunisty, którzy chcą w ten sposób wywołać wybuch rewolucji.

Jak dochodzą wieści strajk rozpoczął się już w powiatach Miechowski i Łukowski.

Rząd postanowił energicznie przeciwdziałać tej nikczemnej akcji wywrotowej.

Wysłano odpowiednie instrukcje w tej sprawie do wszystkich starostów, nakazujące bieżącą walkę z tym ponurym posiewem bolszewickim, niezależnie od tego rząd wyda w tej sprawie prawdopodobnie już jutro enuncjację, oświetlającą jego stanowisko.

Wybory do Sejmu zadokumentują polskość krasów.

Tego domagają się robotnicy Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny.

Warszawa, 15 października (PAT.) Marszałek Sejmu otrzymał następujące depesze:

Robotnicy, należący do centrali chrześcijańskich związków zawodowych w Wilnie, liczącej 17,000 członków zebrani na wiecu w dniu otwarcia Wszechnicy im. Stefana Białego uchwalili zwrócić się do Sejmu Ustawodawczego z gorącą prośbą, by jak najprędzej zarządził na obszarze Wileńszczyzny i Grodzieńszczyzny wybory do Sejmu w Warszawie celem ostatecznego zespolenia tych ziem z Rzeczpospolitą polską. Wybory do Rady miejskiej w Wilnie

oraz delegacje wszystkich naszych powiatów udające się do Warszawy dostatecznie i wymownie udowodniły życzenia ludności naszych ziem. Powyższe pismo i życzenia składamy na ręce marszałka Sejmu ustawodawczego.

Podobną depezę wysłali na ręce pana marszałka delegaci ks. Ignacy Olszański, Mojewski, Kryszkiewicz, Janiewicz i Ryszard Filipowicz imieniem robotników należących do chrześcijańskiej ligi robotniczej, liczącej około 20,000 członków.

Wynik obrad polsko-czeskich.

Praga, 15 października (PAT.) Czeskie biuro prasowe ministerstwa obrony narodowej komunikuje, co następuje:

W celu uniknięcia ewentualnych akcji, któreby mogły zwiększyć napięcie między czeskiemi a polskimi oddziałami na Śląsku Cieszyńskim, zebrali się przedstawiciele obu naczelnych komend dnia 6 bm. w Krakowie na obrady. Wynikiem obrad, prowadzonych w duchu absolutnej lojalności, było powzięcie postanowienia, w myśl którego komendy wojskowe obustronnie gwarantują, że w strefie 30 do 40 kilometrów nie będą koncentrowane żadne oddziały i że w

oznaczonym obszarze pozostawione będą tylko te oddziały, które są konieczne dla zaprowadzenia porządku i bezpieczeństwa.

W celu kontrolowania dotrzymania tego układu przyznane zostaje polskim i czeskim naczelnym komendom armii prawo wysyłania oficerów łącznikowych. Ponadto mają być przyuczony potyczek i mniejszych starć w krótkiej drodze zbadane i oświetlone przez poszczególne komendy.

Postanowienia te wymagają ratyfikacji ze strony naczelnych komendantów.

Koalicyjna polityka czynu wobec Niemiec.

Blokada na Bałtyku.

(Od naszego koresp.)

Berlin, 15 października. Dzienniki tutejsze donoszą ze Szczecina: „Abend-Post“ donosi: Koalicja ogłosiła małą blokadę na morzu Bałtyckim. Okrety niemieckie nie mogą opuszczać portów ani do nich zawijać. Koalicja konfiskować będzie okręty niemieckie znajdujące się jeszcze na morzu.

Zawieszanie żeglugi.

(Od własnego korespondenta.)

Berlin, 15 października. Biuro Wolfa donosi, że rząd niemiecki otrzymał od koalicyjnej komisji żegluga następującą odezwę:

Z powodu ataku na Ryge, unieważnione zostały przejściowe wszystkie zezwolenia na wojną jazdę okrętów niemieckich. Okrety znajdujące się na morzu Bałtyckim należy odwołać i okręty niemieckie spotkane na Bałtyku ulegną konfiskacie ze strony koalicji.

Skutki blokady Niemiec.

Nauen, 15 października (PAT.) Z Kilonji i Gdańska donoszą, że blokada morza północnego szkodzi ogromnie życiu ekonomicznemu. Wszelka komunikacja Kilonji z wybrzeżem staje się wątpliwą. Gdańsk znajduje się w sytuacji bardzo trudnej ze względu na opóźnienie transportu węgla i siedzi-

Opinia Francji.

Berlin, 14 października. (PAT.) „Petit Parisien“ i inne dzienniki francuskie, zbliżone do rządu, domagają się, w celu wywarcia nacisku na Niemcy, natychmiastowego obsadzenia Frankfurtu nad Menem i zagłębia Ruhry, do czego prędzej czy później będzie musiało przyjść.

Niemna blokada.

Berlin, 15 paźd. (PAT.) „Localanzeiger“ donosi ze Szczecina: Parowiec „Holsaria“ o pojemności 3000 ton, własność szczecińskiego przedsiębiorstwa żegluga Kunstmana, został przez władze łotewskie zajęty. Parowiec ten służy do przewozu jeńców i zdobywczy wojennych. Zatęga tego okrętu internowano w Libawie. Według nadeszłych wiadomości dotąd nie ujawniły się jeszcze zarządzenia blokady na wodach bałtyckich.

Niemcy liczą na poróżnienie się koalicji.

Nauen, 15 października. (PAT.) Odpowiedź Niemiec na notę Focha wysłana będzie natychmiast, skoro od poszczególnych państw związkowych nadejdzie zawiadomienie, iż zgadzają się na jej treść.

Polska a Niemcy.

Komisarz Niemiec w Warszawie.

(Od własnego korespond.)

Warszawa, 15 października. Przyjechał do Warszawy przedstawiciel Niemiec, prof. Delbrück. Ze względów politycznych nie przybywa w charakterze oficjalnego posła, lecz na razie nosi tytuł komisarza.

Ma on czuwać nad wprowadzeniem w życie umowy polsko-niemieckiej co do wymiany jeńców, oraz uczestniczyć w ostatecznym wytknięciu granicy polsko-niemieckiej.

Opieka nad więźniami polakami.

Poznań, 15 października (PAT.) Nowomianowany komisarz polski, mający czuwać nad przeprowadzeniem warunków układu polsko-niemieckiego, p. Krzyżankiewicz, bawił pomiędzy 1 a 5 października na Górnym Śląsku. Zwiędził on więzienie w Katowicach, Bytomiu, Racibozu i Gliwicach. Więzionych tam polaków trzymają Niemcy często w osobnych celach pojedynczo. W więzieniu w Bytomiu brak wentylacji

Gwałty niemieckie na Śląsku.

(Od wł. korespondenta.)

Rybnik, 15 października. W Kokoszycach u p. Aug. Staniny zrobiono rewizję, szukając broni. Tej nie znaleźli, zato zrabowano skład, uprowadzono kozy i krowy. Właścicielowi udało się zbiedz przed aresztem.

W Wodzisławiu żonę górnika Matuszczyka z Jodłownika zamknął grenzschutz do budki z wapnem, rozebrawszy ją do naga. Matuszczyk znajduje się w Zagłębiu. W Górkowicach kobietom z zagranicy, przychodzącym w odwiedziny do krewnych, grenzschutz zabiera wszystko co przynoszą: bieliznę, ubranie i żywność, mówiąc: „Die verfil. Hunde brauchen das nicht, wenn wir sie kriegen, werden sie doch alle kleingehackt von uns“.

Zapytałyby należało, co czynią liczne misje na Górnym Śląsku, czy tych gwałtów i szykan nie widzą?

Zbrojenia niemieckie na Śląsku.

(Od wł. korespondenta.)

Katowice, 15 października. Powracający na Śląsk żołnierzy z obczyzny, jako jeńców werbuja Niemcy do straży bezpieczeństwa. Aby być przyjętymi muszą się podoficerowie wykazać: półroczną służbą na froncie i półroczną garnizonową, żołnierze szeregowcy i roczną w polu i 1 roczną garnizonową. W razie mobilizacji punkt zborny i meldunkowy dla powiatów: katowickiego, bytomskiego, tarnowickiego lublinieckiego, rybnickiego i pszczyńskiego — w Katowicach, w koszarach, pokoi 61. Próc tego ilę biura werunkowego urządzono w Bytomiu.

Komisja aprowizacyjna odrzuca sekwestr zboża.

(Od wł. korespondenta.)

Warszawa, 15 października. Na wczorajszym posiedzeniu Komisji aprowizacyjnej odrzucono rządowy projekt o przymusowym sekwestrze zboża 28-a głosami przeciw 7. Za sekwestrem głosowało 3-ch socjalistów, 2-ch posłów N. Z. R.

i 2-ch chrześcijańskich robotników.

Rząd zapowiedział, iż w dalszym ciągu stać będzie przy żądaniu sekwestru zboża. Mniejszość zgłosiła protest.

W przededniu uznania pokoju.

Sankcja pokoju

Paryż, 15 października (PAT.) Formalnie ogłoszenie aktu ratyfikacji traktatu pokojowego przez Francję, Anglię, Włochy, Belgię i Polskę, odbędzie się za 2 dni. Traktat pokojowy nabierze wówczas mocy obowiązującej.

Trzy mocarstwa ratyfikują.

Paryż, 15 października (PAT.) Uroczysty akt ratyfikacji traktatu pokojowego przez Anglię, Włochy, i Francję nastąpi w czwartek wobec delegatów belgijskiego i polskiego, którzy również podpiszą dokument ratyfikacyjny.

W przeddzień wejścia w życie traktatu.

Lion, 15 października (PAT.) Stosunki dyplomatyczne między Francją a Niemcami zostaną nawiązane z chwilą wejścia w życie traktatu pokojowego. Wbrew pogłoskom, jakie rozpowszechniano od pewnego czasu rząd francuski niema widocznie zamiaru wysłać ambasadora do Berlina.

Reprezentację Francji obejmie charge d'affaires na czas nieokreślony. Przedstawiciela jeszcze nie wyznaczono.

Próby ocalenia bolszewizmu rosyjskiego.

Specjalna misja wyjeżdża z Rosji w celu wdrożenia rokowań.

Bukareszt, 15 października (PAT.) Wyjechali przywódcy rosyjskich bolszewików: Zawiejski, Eisfeldner, Nikiforowicz, Achibimow i Werenikow w tajnej misji przez Niemcy do Szwajcarii. Misja ich ma następujące cele: 1) Wymuszenie zniesienia blokady zawieszanej nad Rosją sowiecką zagrożeniem strajku międzynarodowego; 2) Uzyskanie uznania rządu sowieckiego i wdrożenia rokowań pokojowych między nim a koalicją; 3) Rewizję traktatu wersalskiego i traktatu w Saint Germain; 4) Pozyskanie robotników angielskich

i francuskich dla rychłego urzeczywistnienia tej akcji.

Misja rozporządza nieograniczonymi środkami pieniężnymi na cele propagandy.

Blokada.

Nauen, 15 października (PAT.) Radio warsz. z Kopenhagi donoszą, że spożywane jest przystąpienie Holandji i państw Skandynawskiej do blokady Rosji sowieckiej.

Chaos nad Bałtykiem.

Niemcy atakują.

Paryż, 15 października (PAT.) Radio pozn. z Łotwy donoszą w dalszym ciągu o trwających wciąż atakach niemieckich wojsk, zasilanych przez niemieckich ochotników.

Zacięte walki.

Wiedeń, 15 października (PAT.) B. K. A. donosi z Mitawy, że na froncie między wojskiem rosyjskim a łotewskim rozwija się ożywiona akcja wojenna. Ostatnio armia łotewska otrzymała posiłki w liczbie 6000 żołnierzy estońskich. Rosjanie zajęli Swinoujście i Boldera.

Walka pod Pskowem i Gatchynem.

Wiedeń, 15 paźdz. (PAT.) Wied. B. K. donosi z Helsingforsu pod datą 13 b. m.: Wedle nadeszłych tu wiadomości położenie pod Dzwinskim nie zmieniło się. Po obu stronach frontu bardzo silny ogień artylerji. Ogłoszono blokadę Rygi. Pułkownik Awałow Bermont uczynił rządowi łotewskiemu nowe propozycje, które

rząd ten odrzucił. Rząd estoński wysłał na razie na pomoc łotyszom jedną dywizję. Łotysze mają zato odstąpić estończykom miasto Waik. Armja północno-zachodnia rozpoczęła na całym froncie atak w kierunku Pskowa i Gatchyn. Psków ma się znajdować pod ogniem dział. Angliey skonfiskowali w zatoce fińskiej 3 okręty niemieckie.

Zmiana rządu w Mitawie.

Nauen, 15 października (PAT.) Zachodniorosyjska rada centralna w Mitawie została rozwiązana, jej miejsce zajęło generał gubernatorstwo. Generał gubernatorem został pułkownik rosyjskiej gwardji Scheideman. W Mitawie ogłoszono stan oblężenia. W mieście panuje spokój.

Nowy rząd w Narwie.

Nauen, 15 października (PAT.) Utworzony pod angielskim protektoratem rosyjski rząd północno-zachodni w Narwie z Lianozowem na czele został wezwany przez rząd estoński, aby przesiedlił się poza granicę kraju.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 14 października (PAT.) Front litewsko-białoruski: Ataki nieprzyjacielskie prowadzone gwałtownie na nasze pozycje na południe od Połocka w rejonie Kamienia i Lepela pomimo wzmocnienia sił bolszewickich zostały przez nas krwawo odparte.

Na reszcie frontu spokój.

Front woliński: Nic nowego.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego

Haller, pułk.

Nowi posłowie.

(Od własnego korespondenta.)

Warszawa, 15 października. W obradach Sejmu uczestniczy obecnie dwu nowych posłów z ziem b. zaboru pruskiego, ks. Dunajski, były

poseł do parlamentu niemieckiego i pan Piotr Puszczak.

Projekt konstytucji.

(Od własnego koresp.)

Warszawa, 15 października. Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji konstytucyjnej min. Spraw Wewn., Wojciechowski, oświadczył, że ma już opracowany projekt konstytucji polskiej i przedłoży go Sejmowi po powrocie do Warszawy premiera Paderewskiego, który spodziewany jest w Warszawiz w przyszłą sobotę.

Polska i Litwa.

Warszawa, 14 października (PAT.) Wobec kroków nieprzyjacielskich wszczętych przez wojska niemiecko-rosyjskie przeciw Litwie, podse-

kreতারz stanu Władysław Strzyński oświadczył posłom zagranicznym w Warszawie i zakomunikował poselstwu naszym zagranicą, iż litwini mogą spokojnie koncentrować swoje siły przeciw armji niemiecko-rosyjskiej. Polska nie wyzyska tak ciężkiej chwili przeciw Litwie i nie pomoże choćby pośrednio intrydze pruskiego militarysty. Nadejdzcie chwila, gdy istotne dążenia narodu litewskiego znajdą wyraz w utworzeniu rządu, który będzie wyrazem opinii znacznej większości narodu litewskiego i nie będzie miał tak jak dotychczas za jedyną podstawę antypolską agitację. Wówczas litwini podniósłoby stanowisko obecne polskie, która uniknie wszystkiego, co by mogło doprowadzić do rozlewów krwi między Polską i litwinami.

Uroczystość armji polskiej.

Kraków, 15 października (PAT.) Z okazji uroczystości armji polskiej w niedzielę 19 b. m. przyjeżdża do Krakowa szereg delegacji z zachodnich kresów. Między innymi z terenów powiatów Spisza i Orawy, okręgu Zasadniczego Śląska Cieszyńskiego i Górnego oraz Prus Zachodnich. Delegacje te wyraziły gorące życzenie ujrzenia Naczelnika Państwa w Krakowie i przedłożenia mu swoich pragnień. Zawiązał się komitet, który ma się zająć serdecznym przyjęciem braci z kresów.

Przyjęcie Naczelnika Państwa

Kraków, 15 października (PAT.) Prace przygotowawcze do uroczystego przyjęcia Naczelnika Państwa są w pełnym toku. Na wczorajszym posiedzeniu pod przewodnictwem wice-prezenta miasta Rollego komisja ścisła, w której zebraniu wziął udział przybyły z Warszawy adiutant generalny adiutantury Naczelnika Państwa por. Oszanowski. Ustalono ilość i porządek mów jak również i szczegóły programu.

Odezwa miasta Krakowa.

Kraków, 15 października (PAT.) Prezydent miasta Krakowa wydał z okazji święta zjednoczenia armji polskiej i przyjazdu Naczelnika Państwa do Krakowa, odezwę okolicznościową.

Do pobratymców.

Kraków, 15-go października (wł.) Na zjeździe dziennikarzy do Jugosławji wyjechali dzisiaj na no pociągami koalicyjnymi dziennikarze krakowscy z „Ill. Kurj. Codz.” p. Józef Heynar oraz przedstawiciele „Czasu”, „N. Reformy” i „Gońca krakowskiego”.

Otwarcie kursów literackich

Kraków, 15 października (wł.) Ismin od lat pięciu przy instytucie muzycznym kursy literackie rozpoczną wykłady dnia 16 b. m. O 7 wieczorem Filomatów, o których mówił gdzie prof. Dr. Szykowski. Program wieczoru wypełni nadto gra na fort. p. Czop-Umlaufow i deklamacja uczniów szkoły dramat.

Przewrotność niemiecka.

Paryż, 15 października (PAT.) „Temps” nosi, że znaleziono dowody stwierdzające, Niemcy wysłali za fałszywymi paszportami oficerów niemieckich do Francji celem szerzenia agitacji bolszewickiej.

Komunikat.

Wobec niczem nieuzasadnionej napaści gazety „Łodzianin” z dnia 1 października na kierownika sztabu ni policyjnej p. Malynicza oraz dwóch koleżanek, niżej podpisani zwróciliśmy się do redakcji wspomnianego piśmka o odwołanie, i pomimo rzeżenia „samego pana redaktora” nie zostało uskutecznione i dopiero pod groźbą ogłoszenia w zwoju, zostało zamieszczone sprostowanie, lecz podobalo się potwarcom, a nie w myśl naszych pragnień. Więc podejrzewując redakcję Łodzianina o stronniactwo i niesumienne traktowanie całej sprawy, prosimy Pana o łaskawe zamieszczenie w swem piśmie kilka słów wyjaśnienia o to, że cała sprawa jest zemstą osobistą, i chęcią podkopania zaufania do cieczy się p. Malynicz u swych zwierzchników i, że dwie koleżanki wymienione w paszkwilu, są jednymi z najzdolniejszych tak, że to powoduje zazdrość sumiennych koleżanek, i że całą sprawę skierowaliśmy na drogę karną za pośrednictwem władzy zwierzchniej. Mając nadzieję, że Szanowny pan redaktor odmówi załączenia tego wyjaśnienia, pozostajemy w serdecznej szacunku.

Pracownicy i pracownice szwalni policyjnej

Konszachty niemiecko-ukraińskie.

Kraków, 15 października. (PAT.) „Ilustrowany Kurjer Codzienny“ donosi, że w niedzielę 12 bm. w odległości 1 klm. od Zywca spadł i splonął doszczętnie wielkich rozmiarów samolot. Z pośród załogi 3 osoby zginęły w płomieniach, 2 zaś, oficer niemiecki i student ukraiński, wyszli bez szwanku. Ocaleni zeznają, że odbywali podróż z Kamieńca Podolskiego do Berlina. Znalaziono przy nich ważne dokumenty i korespondencję dyplomatyczną, które mieli doręczyć przedstawicielom Rzeczypospolitej ukraińskiej. „Kurjer“ podkreśla, że w ostatnich tygodniach spadły 4 samoloty, co jest najlepszym dowodem konszachtów niemiecko-ukraińskich.

Bezczelność pruska.

(Od wł. korespondenta.)

Katowice, 15 października. Rada szkolna zby poselsk. pruskiej otrzymała interpelację w sprawie wprowadzenia języka polskiego jako języka fakultatywnego i przedmiotu do szkół wyż-

szych wschodnich prowincji państwa. Przedstawiciel rządu wskazał na to, wykłady języka polskiego w rozmaitych szkołach wyższych Śląska, Prus zachodnich i Ks. Poznańskiego odbywały się przed wojną latami (?)

Rząd zamierza je znów w tych prowincjach wznowić mimo istniejących trudności co do pozyskania odpowiednich sił nauczycielskich.

Co za dziwna gotowość i jakie igrarstwa. (Red.)

Bourgois w Lidze.

Paryż, 15 października. (PAT.) Na posiedzeniu Rady ministrów Poincare podpisał dekret mianujący Bourgois przedstawicielem Francji w Lidze narodów.

Król hiszpański jedzie do Paryża.

Paryż, 15 października. (PAT.) Hiszpańska para królewska przybędzie 20 b. m. do Paryża. Poincare wyda na jej cześć obiad. Odbędzie się także polowanie w Rambouillet. Król hiszpański zwiedzi następnie Verdun.

Anglja opuszcza Murman.

Berlin, 15 paźdz. (PAT.) Urzędowo doniesiono, że wojska angielskie opuściły już Rosję północną. Ostatni transport tych wojsk przybył wczoraj z Murmańska. Dzisiaj oczekują w Głazgowie powrotu gen. Ravlingsena ze sztabem.

Paryż—Melbourne.

Paryż, 15-go paźdz. (PAT.) Lotnik Pomer wyruszył rano z aerodromu w Issy celem dokonania lotu Paryż—Melbourne.

O pożyczkę w dolarach.

Berlin, 15 października. (PAT.) „Matin“ donosi z Nowego Jorku, iż amerykańskie sfery przemysłowe zaniepokojone są tem, iż w ostatnich czasach zmniejszył się wywóz. Stoi to w związku ze stanem waluty. Amerykańscy przemysłowcy uchwalili założyć towarzystwo z kapitałem zakładowym 100 milionów dolarów, któreby udzieliło długoterminowego kredytu dotkniętym wojną państwom europejskim.

SALA KONCERTOWA, UL. DZIELNA 18

w czwartek 16 października 1919 o godz. 8-jej wieczorem

wyglasi

Prof. ADAM CZERBAK

Prezes i Dyrektor Techn. warszawskiego Towarzystwa medjumizmu wykład, na temat: **INKWIZYCJE**

średniowieczne i ich ofiary: Joanna D'Arc, Savonarola, Huss, Giordano Bruno, Galileusz, i inni. Procesy, tortury i palenie czarownic (medjów)

Wykład będzie ilustrowany 80-ciu obrazami świetlnymi.

Bilety do nabycia w biurze dzienników „Promień“ ul. Piotrkowska 81, a w dzień wykładu od godz. 6 wieczór w Kasie. 2395 1

Pierwszorzędna

Cukiernia Szwajcarska

Tadeusza Szaniawskiego

RÓG PIOTRKOWSKIEJ I NAWROT

OTWARTA DO GODZINY 12 W NOCY.

Usługa żeńska, szybka, uprzejma i przychylna dla gości.

Modne miejsce spotkań towarzyskich. 2474 5

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW

Piotrkowska Nr. 17, drugie podwórze.

9—10	choroby chirurgiczne	codziennie	dr. Goldberg
9—10	oszu, gardła i nosa	„	dr. Garliński
10—11	choroby oczu	„	dr. Wądzicki
11—12	choroby wewnętrzne	„	dr. Dutkiewicz
11—12	chor. skórne i wener.	„	dr. Ługowski
11—12	choroby kobiece	„	„
12—1	chor. wewnętrzne i dzie-	„	dr. Osiecki
12—1	cinne (płuc i serca)	„	dr. Artyfikiewicz
1—2	chor. kobiece i chirurg.	„	dr. Skusiewicz
1—2	chor. skórne i wener.	„	„
2—3	choroby nerwowe	pon., środa	dr. Mittelstaedt
2—3	choroby oczu	i piątek	dr. Michalski
3—4	chor. wewnętrzne i dzieci	codziennie	dr. Jokiel
3—4	choroby wener i skórne	prócz śro-	dr. Bernard
		dy i soboty	„
		codziennie	„

UWAGI: 1) Lecznica otwarta codzien prócz świąt.
2) Porada 5 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 636 0

D RZEWKA OWOCOWE I PARKOWE

w najlepszym wyborze firmy B-ci Hoser w Warszawie

oraz NASIONA

sezonowe poleca ZAKŁAD OGRODNICZY 2465n5 L. KOŁACZKOWSKIEGO, Piotrkowska 83.

Niniejszem podaję do wiadomości, że rozpoczęcie wykładów w Niższej Szkole Ogrodniczej w Rudzie Pabjanickiej nastąpi z d. 1 listopada. Dalsze zapisy przyjmuje i udziela informacji, codziennie od godz. 9—12 i od 3—5-jej w Kwaciarni p. Leona Kołaczekowskiego, Piotrkowska 83. (Internat będzie). 2476 5

Kierownik szkoły.

Mam do sprzedania DRZEWO

Sosnowe, suche, szczapowe około 400 wagonów
twarde suche szczapowe około 100 wagonów
mokre sosnowe około 225 wagonów

Łaskawe oferty pod „DRZEWO“ do Adm. „Rozwoju“, Al. Kościuszki 41. 2453:2

Tow. Akc. Fr. Karpiński w Warszawie

KARPINSKIEGO **MYDŁO** od SWIERZBY
KARPINSKIEGO **MASŁO** od SWIERZBY
niezamodne w swem działaniu. — Żądać wszędzie!
Reprezentant: J. Lipiński, Łódź, Orła № 3. 2447—14

KAPELUSZE

damskie, męskie i dziecięce odświeżam, piorę, farbuję, i fabrykuję podług wymagań mody, oraz wielki wybór nowych kapeluszy najnowszych fasonów. Ceny przystępne. 2416 2

ROZWADOWSKA 1, (róg Piotrk.) HELENA Frett.

Dr. W. Garliński

choroby oczu
ul. Przejazd Nr. 36

od 11.50 rano do 1-jej i od 5-jej do 7-jej. W niedziele i święta tylko rano. 2382cn5

Dr. Feliks Skrzypczak

ul. Andrzeja Nr. 11.

Choroby skórne i weneryczne. Godziny przyjęć: od 9—11 i od 5—7 i pół p.p. Panie 11—12 rano. 19:0

Do silidnej instytucji

potrzebna - (-y)
korespondentka - (ent)
maszynistka - (sta)

Oferty pod „HANDLOWE“ w Administracji „Rozwoju“. 2468 1

Spódniczki

kosztują mk. 60.— i 70.— w firmie

Szmechel i Reznar
Łódź, Piotrkowska 100.

ROPA NAFTOWA i OLEJ GAZOWY do motorów stale na składzie

w Łodzi, ul. Wólczańska № 126, 2280—5

Potrzeba 20 kamaszników

do pierwszej chrześcijańskiej abryki cholewek

I. Dziedziczaka w Radomiu

KANTOR 2438 1

ul. Lubelska № 68.

Zgłoszenia do kantoru fabryki.

MEBLE

wszelkiego rodzaju w dużym wyborze poleca DAK 64 ze składu 33

Piotrkowska № 147. 21249

Potrzebny

CHŁOPIEC

lat 16—18 z kaucją do roznoszenia „Rozwoju“ w śródmieściu.

Wiadomość w administracji „Rozwoju“

